

»stih, rima, figura talijanske pjesničke tradicije bitni su nosioci, sami po sebi, smisla i duha talijanskog pjesništva.« Ova poezija slijedi petrarkističke motive i ugođaje, uostalom Bobaljević izrijekom spominje svog velikog uzora, služi se stereotipnim stilskim postupcima, ali je, prema Čali, umjetnička razina Bobaljevićeve lirike ništa manja od one u njegovih talijanskih suvremenika. Neusiljeni autobiografski detalji razbijaju u Bobaljevića suhoparne pjesničke kalupe, spontanost u načinu kako doživljava smrt voljene žene, kako doživljava dubrovački krajolik, kako razmišlja o vlastitoj bolesti i sudbini gluhaka, daje ovoj poeziji osobitu intimnu notu.

Čale analitički ulazi u pojedinačna razmatranja pjesama prema njihovoj pjesničkoj formi, prema motivu, sadržaju, prema izvorima inspiracije, utvrđuje njegove književne veze i sklonos-

sti, komentira pjesnikovo oslikavanje dubrovačke kulturnoknjiževne atmosfere.

Doprinos je pjesnika Saba Bobaljevića Gluša hrvatskoj književnosti druge polovice 16. stoljeća, što se u vremenu u kojem se miješaju i isprepliću utjecaji kasne renesanse, manirizma i predbaroka, »prije svega oslanjao na iskustvo svoje egzistencije, na izvore svoga znanja i na zov svojega srca.«

Posebnu vrijednost ove knjige predstavljaju izuzetni prepjevi talijanskih stihova na hrvatski jezik. Nakon, prevodilačkih zahvata u djela Dantea, Petrarke i Goldonija, Frano Čale kojeg s pravom nazivaju najvećim petrarkistom hrvatskim dvadesetog stoljeća, u ovoj je knjizi filološki razradio i poetski osmislio prijevode talijanske poezije na hrvatski jezik jednog hrvatskog pjesnika 16. stoljeća.

Stanislava Stojan

Lukša Beritić, *UTVRĐENJA GRADA DUBROVNIKA*, II. izdanje, Dubrovnik, 1989.

Povodom obilježavanja 100. obljetnice rođenja Lukše Beritića, počasnog konzervatora i zaslužnog Dubrovčanina koji je pridonio očuvanju i valorizaciji spomenika Dubrovačke Republike, Društvo prijatelja dubrovačke starine — Dubrovnik tiskalo je II. ponovljeno izdanje njegova kapitalnog djela »Utvrđenja grada Dubrovnika«, djela koje je Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti iz Zagreba objavila još 1955. godine. Na ovaj korak Društvo je bilo potaknuto iz razloga što se nedostatak navedene knjige — danas rariteta — osjećao u svakom najmanjem proučavanju vezanom za izgradnju Dubrovnika. A činjenica je da su već niz godina intenzivni radovi na obnovi Dubrovnika od potresa u toku.

Iako je ovim djelom u žiži proučavanja fortifikacijski sklop koji je opasavao Grad, njegov nastanak i razvoj, u njemu nalazimo i niz podataka o razvoju pojedinih dijelova Grada od najstarijih vremena do pada Dubrovačke Republike. Knjigu tvori nizan nebrojenih zaključaka zapisnika Vijeća,

odredaba Statuta, Zakonske knjige reformacija, Zelene knjige, »Debita notarie pro communi« i serije knjiga »Fabriche«, među koje Beritić unosi svoje komentare i viđenje problematike. Za sve one periode iz kojih nisu sačuvani navedeni arhivski dokumenti služi se stavovima koje su iznijeli kroničari i stari pisci.

Ono što predstavlja novinu II. izdanja knjige jest indeks naziva, mjesta i predmeta — veliko olakšanje pri njenom korištenju. Njegovo nepostojanje u prvom izdanju činilo je manu knjige, jer se pri traženju pojedinog podatka cijeli tekst trebao čitati.

Obnavljajući tiskanje kapitalnog djela Lukše Beritića, koje tvori dio bazične literature vezane za razvoj Dubrovnika, Društvo prijatelja dubrovačke starine — Dubrovnik željelo je podsjetiti na lik i djelo svog suosnivača te potaknuti svoje članstvo da ustraje u spašavanju i očuvanju vrednota koje čine našu civilizaciju.

Patricija Veramenta-Paviša